



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 11 lutego 2026 r.

Poz. 265

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NK-I.4131.2.2026.ASzc WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 6 lutego 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) **stwierdzam nieważność** uchwały Nr XXIII/233/2025 Rady Miasta Żagań z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie określenia kryteriów drugiego etapu postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Żagań o statusie miejskim.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 grudnia 2025 r. Rada Miasta Żagań podjęła uchwałę Nr XXIII/233/2025 w sprawie określenia kryteriów drugiego etapu postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Żagań o statusie miejskim (dalej uchwałą).

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 stycznia 2026 r.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. przepisy art. 131 ust. 4 i ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm., dalej u.p.o.), zgodnie z którymi: W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów; Organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość.

Po przeprowadzeniu analizy prawnej uchwały organ nadzoru stwierdził, że narusza ona istotnie przepis art. 131 ust. 4 u.p.o. - poprzez nieprawidłową realizację delegacji ustawowej, polegającą na zmarginalizowaniu kryterium łączenia przez rodziców / rodzica samotnie wychowującego kandydata obowiązków zawodowych z obowiązkami rodzinnymi, które to kryterium dla ustawodawcy - mając na uwadze brzmienie art. 131 ust. 4 u.p.o. - ma charakter kluczowy.

Niewątpliwie - jak wynika z przywołanych powyżej przepisów ustawy - rada gminy upoważniona jest do określenia, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, nie więcej niż 6 kryteriów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego oraz do przyznania każdemu z tych kryteriów określonej liczby punktów, a także do określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełniania tych kryteriów. Tym niemniej swoboda prawotwórcza lokalnego prawodawcy nie jest nieograniczona, musi on bowiem skonstruować je w ten sposób, aby uwzględnione zostały zwłaszcza potrzeby rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi.

Tymczasem zgodnie z § 1 ust. 1 uchwały określa się kryteria obowiązujące na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Żagań o statusie miejskim, zwanych dalej przedszkolami, wraz z liczbą punktów:

1) rodzice (opiekunowie prawni) / rodzic samotnie wychowujący dziecko (kandydata) zamieszkują na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim i rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych za miniony rok w urzędzie skarbowym właściwym dla miejsca zamieszkania - 35 pkt;

2) dziecko, którego rodzice (opiekunowie prawni) / rodzic samotnie wychowujący dziecko pracują lub uczą się/ studiuje w systemie dziennym, prowadzą działalność gospodarczą lub gospodarstwo rolne - 15 pkt;

3) kandydat, którego rodzeństwo kontynuuje wychowanie przedszkolne w danym publicznym przedszkolu - 10 pkt.

Analiza zapisów § 1 uchwały prowadzi do następujących wniosków. Wbrew woli ustawodawcy łączenie obowiązków zawodowych i rodzinnych przez rodziców / rodzica samotnie wychowującego kandydata - nie jest priorytetowym kryterium przyjętym przez Radę Miasta Żagań. Dla lokalnego prawodawcy kluczowe jest to, że rodzice / rodzic samotnie wychowujący kandydata zamieszkuje na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim i rozlicza tam podatek dochodowy od osób fizycznych za miniony rok w urzędzie skarbowym właściwym dla miejsca zamieszkania. Dopiero jako drugie kryterium wskazano dziecko, którego rodzice (opiekunowie prawni) / rodzic samotnie wychowujący dziecko pracują lub uczą się/ studiuje w systemie dziennym, prowadzą działalność gospodarczą lub gospodarstwo rolne. Jednocześnie duża dysproporcja w zakresie przyznanych punktów za spełnienie danego kryterium (tj. 35 punktów za pierwsze kryterium oraz 15 punktów za drugie kryterium) powoduje, że łączenie obowiązków rodzinnych i zawodowych ma w istocie marginalne znaczenie dla wyników postępowania rekrutacyjnego (nawet przy łącznym spełnieniu kryterium drugiego i trzeciego suma przyznanych punktów jest o 10 punktów niższa, niż za spełnienie pierwszego kryterium). W konsekwencji, łączenie obowiązków rodzinnych i zawodowych przez rodziców / rodzica samotnie wychowującego kandydata nie premiuje go w żaden sposób i to pomimo faktu, że ustawodawca przekazując delegację w tym zakresie organowi stanowiącemu gminy, jednoznacznie przesądził, że chodzi zwłaszcza o takie przypadki.

Organ nadzoru wskazuje, że rada gminy podejmując akt prawa miejscowego winna ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym. W przypadku uchwały podjętej na podstawie art. 131 ust. 4 u.p.o. nie chodzi wyłącznie o uwzględnienie tego kryterium w ramach wszystkich przyjętych kryteriów. Chodzi bowiem o to, aby temu kryterium nadać odpowiednią wagę. Rada Miasta Żagań temu obowiązkowi uchybiła.

Mając na uwadze konstrukcję uchwały, nie ma możliwości stwierdzenia jej nieważności w części (np. poprzez pozostawienie wyłącznie kryterium drugiego i trzeciego), taka ingerencja nadzorcza byłaby bowiem równoznaczna z wypaczeniem woli Rady Miasta Żagań. Z uwagi na powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Paweł Witt